

# **“BÍODH DEIS LABHARTHA AGAT”**

Suirbhé BOOCCC um  
Dhaoine Óga  
**2023**



**kcetb**

Bord Oideachais agus Olláiní  
Chill Chainnigh agus Cheatharlach  
Kilkenny and Carlow  
Education and Training Board



# Clár na nÁbhar

Cúlra 02

Torthaí den  
Suirbhé ar  
Dhaoine Óga 08

Conclúid 16

Aguisín 17

# CÚLRA

Faigheann Bord Oideachais agus Oiliúna Chill Chainnigh agus Cheatharlach (BOOCCC) maoiniú bliantúil ón Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige (DCEDIY) chun tacú le clár oibre óige UBU nuálacha, freagrúla agus cuimsitheacha, agus le tacaíochtaí agus le seirbhísí chomh maith do dhaoine óga i gCill Chainnigh agus i gCeatharlach.

Bhí ionchur na ndaoine óga sa suirbhé an-tábhachtach chun cabhrú le BOOCCC leanúint ar aghaidh ag tacú leis na seirbhísí a sholáthraíonn clár, tacaíochtaí agus gníomhaíochtaí do dhaoine óga a dteastaíonn uathu agus ar mian leo a fháil.

I mí Feabhra 2023 iarradh ar BOOCCC analís ar riachtanais limistéir agus forbairt riachtanas seirbhíse a ullmhú (Uirlis Próifíl Limistéir, Measúnú Riachtanas agus Riachtanas Seirbhíse (APSNAR) de chuid an DCEDIY) mar ullmhúchán do Thimthriall 2 (2024-2026) den Scéim UBU. Mar chuid den phróiseas seo, d'fhorbair BOOCCC suirbhé chun glór na ndaoine óga a ghabháil, agus cuirtear na torthaí ar fáil san fhoilseachán seo.

# D'Áit Do Spás - Scéim UBU



Is scéim maoinithe í an scéim UBU D'Áit Do Spás lena gcuirtear seirbhísí áitiúla ar fáil do dhaoine óga.

Forbraíodh UBU D'Áit Do Spás i gcomhréir le moltaí ón Athbhreithniú ar Luach ar Airgead agus ón Athbhreithniú Beartais ar Chláir don Óige (2014) tríd an Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige (RLGÓ) a bhí ann roimhe seo, arb é an DCEDIYanois é. Rinneadh sraith moltaí maidir le hathfhorbairt a dhéanamh ar scéim nua le teacht in áit na gceithre scéim a raibh ann cheana féin

Tá UBU D'Áit Do Spás ag teacht leis na bearta *Torthaí Níos Fearr, Creat-Bheartas Náisiúnta um Todhchaí Níos Gile, an Straitéis Náisiúnta um Lánpháirtíocht Leanaí agus Daoine Óga sa Chinnteoireacht, agus Straitéisí LGBTI+ agus Straitéisí Náisiúnta don Óige.*

a  
lánacmhainneacht  
a bhaint amach, trína  
**gcuid cearta a**  
**urramú** agus  
**éisteacht**  
**le cad**  
**atá le rá**  
**acu**

## Misean

Tacaíochtaí lasmuigh den scoil a chur ar fáil do dhaoine óga ina bpobail áitiúla chun cur ar a gcumas cúinsí diúltacha a shárú agus a lánacmhainneacht a bhaint amach trína dtorthaí forbartha pearsanta agus sóisialta féin a fheabhsú.

## Fís

Cuirtear ar chumas na ndaoine óga go léir a lánacmhainneacht a bhaint amach, tríd ómós a thabhairt dá gcuid gcearta agus éisteacht le cad atá le rá acu, agus iad a chosaint agus tacaíocht á tabhairt dóibh agus iad ag aistriú ón óige go dtí an t-aosacht.

## Luachanna

- Tá saorise ag daoine óga páirt a ghlacadh i raon leathan tionscadail d'ardchaighdeán
- Tá an soláthar bunaithe ar chearta agus dírithe ar an duine óg
- Daoine óga a chumasú a lánacmhainneacht a bhaint amach
- Caidrimh a neartú
- Tá soiléireacht cuspóra ann
- Déantar tionscadail a uasmhéadú trí éifeachtúlacht a chur chun cinn

# Tionscadail UBU i gCill Chainnigh agus i gCeatharlach

In 2023, thug an DCEDIY maoniú do na Tionscadail UBU seo a leanas trí BOOCCC:

1

**Tionscadal UBU Gheata Chill Chainnigh**  
(Óige Osraí)

2

**Tionscadal UBU Tuaithe Chilli Chainnigh**  
(Óige Osraí)

3

**Tionscadal UBU Bhaile Cheatharlach agus a Phurláin**  
(CRYs)

4

**Tionscadal Lucht Siúil Cheatharlach**  
(CRYs)

5

**Tionscadal Óige na Tulaí agus a Purláin**  
(CRYs)

6

**Tionscadal Mhuine Bheag agus Cheatharlach**  
Theas  
(CRYs)



**Leithdháileadh iomlán UBU  
in 2023**

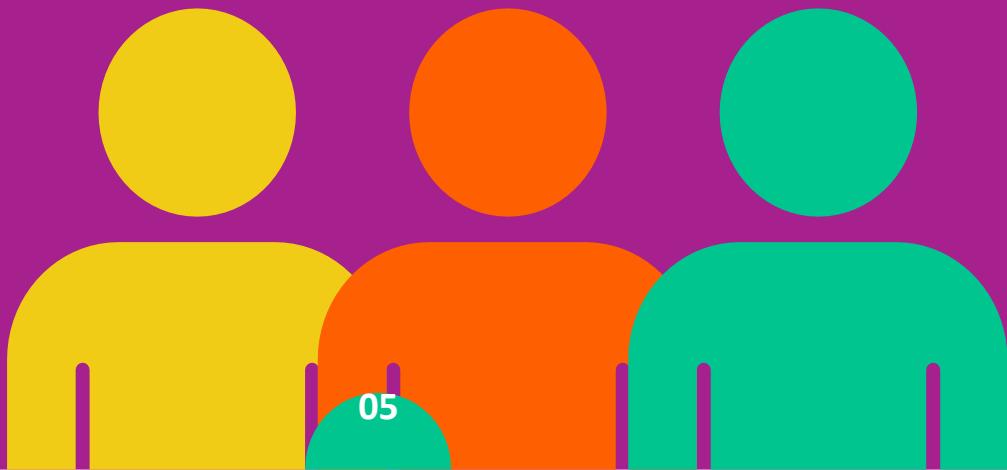
**€1,134,277**

# SUIRBHÉ UM DAOINE ÓGA

I mí Feabhra 2023, cruthaíodh suirbhé do dhaoine óga agus eisíodh é chuig iar-bhunscoileanna, eagraíochtaí óige agus clubanna óige ar fud Chill Chainnigh agus Cheatharlach, mar chuid den fhorbairt ar analís riachtanas ceantair agus riachtanas seirbhise ina dhiaidh sin do Timthriall 2 den scéim UBU.

Tugadh cuireadh do dhaoine óga an suirbhé a chomhlánú agus fuarhas 276 freagra san iomlán. I gcásanna áirithe, nuair a chuirfear suim na bhfreagraí go léir, b'fhéidir nach mbainfí céad faoin gcéad amach toisc go bhféadfadh freagróirí freagraí iolracha a roghnú ar roinnt ceisteanna sa suirbhé.

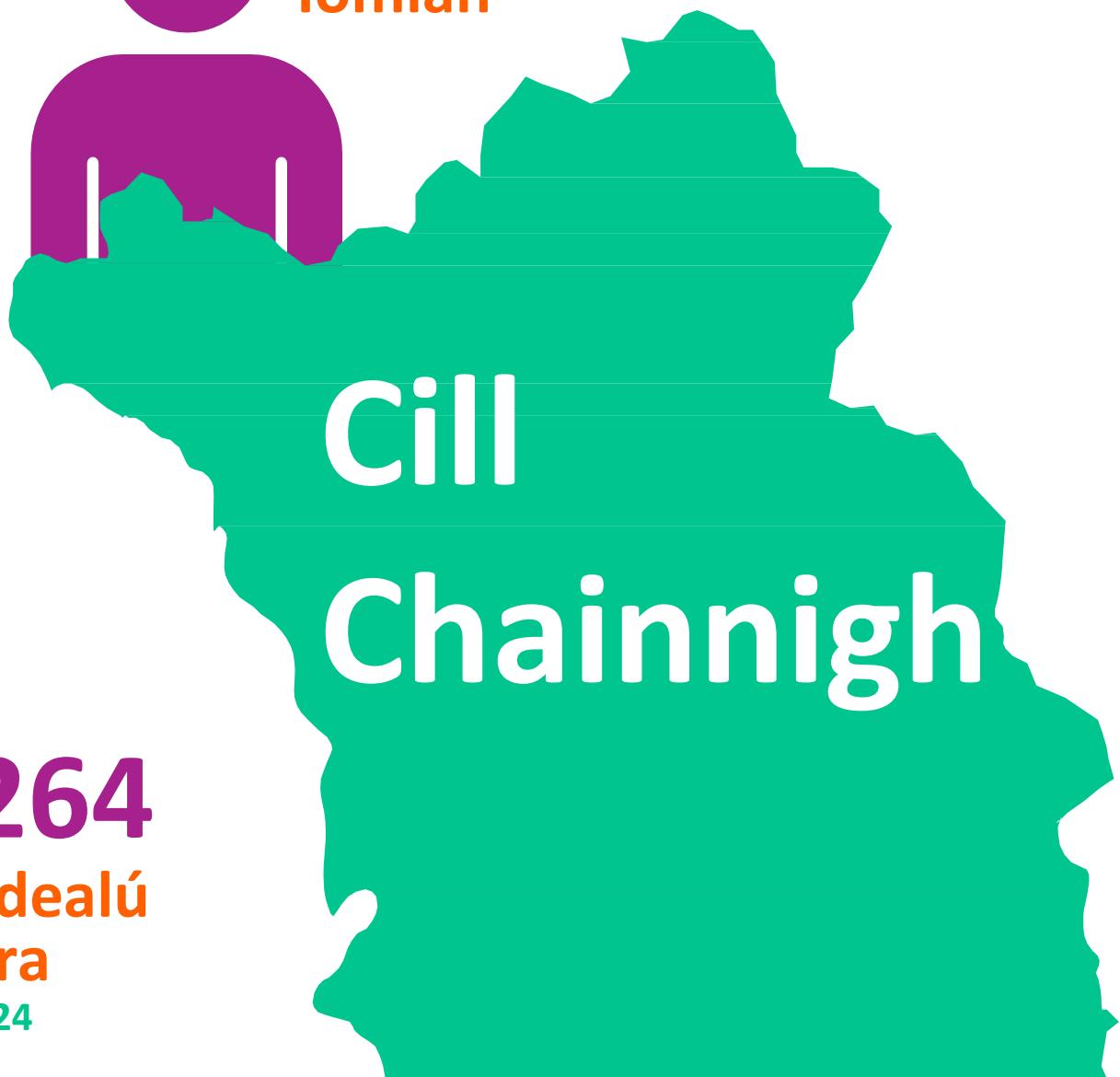
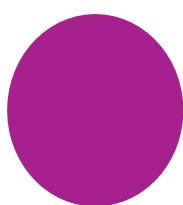
Tá analís ar na freagraí curtha ar fáil sa tuarascáil seo agus tá ceisteanna iomlána an tsuirbhé ar fáil mar aguisín.



# Cill Chainnigh & Ceatharlach

99,232

Daonra  
lomlán

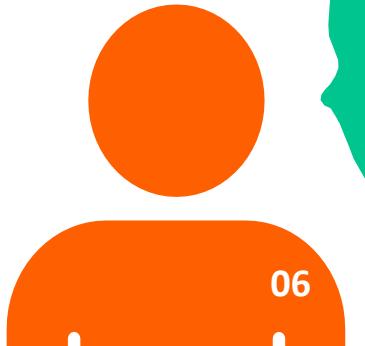


18264

Miondealú  
Daonra

Aois 10-24

Foinse: POS: 2016



**56,932**

Daonra  
Iomlán



**11,145**

Miondealú  
Daonra  
Aois 10-24

11,185 idir 10-14 bliana d'aois

**18.8%**  
Daoine Óga

Ar fud Chill Chainnigh &  
Cheatharlach idir 10-24  
bliana d'aois

10,234 idir 15-19 mbliana  
d'aois

7,787 idir 20-24 bliana d'aois

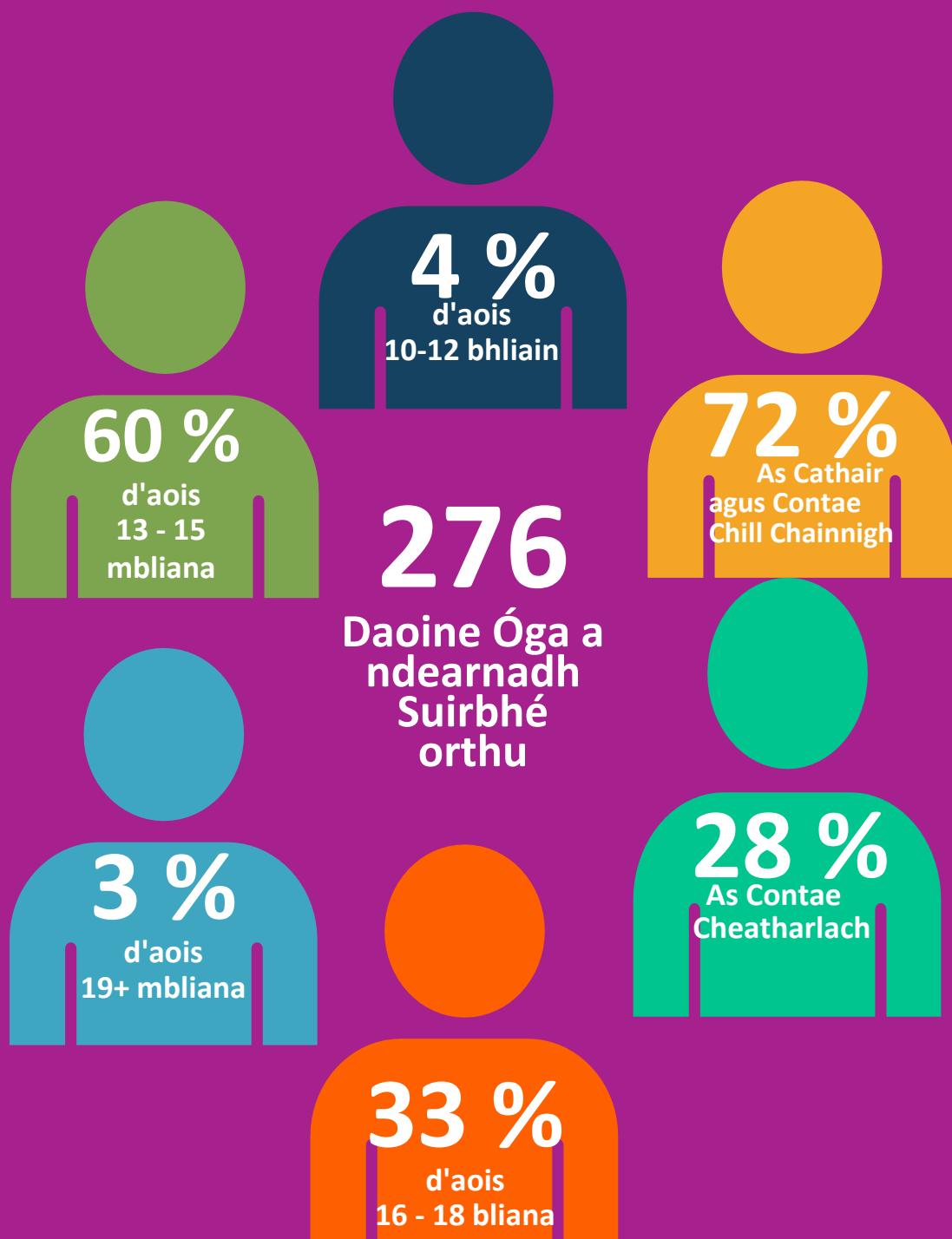
# Suirbhé um Daoine Óga

Is é Torthaí Níos Fearn Todhchaí Níos Gile an chéad Chreat Beartais Náisiúnta do Leanaí agus Daoine Óga ina leagtar amach cúig thoradh náisiúnta do leanaí agus do daoine óga. Cuireadh sraith ceisteanna orthu siúd a ndeachthas i gcomhairle leo maidir leis an mbeartas seo ag teacht le riachtanais uirlis APSNAR.

## Comhairliúchán le Daoine Óga in 2023

Rinne BOOCCC suirbhé le 276 duine óg idir 10-24 bliana d'aois i gCeatharlach agus i gCill Chainnigh agus is iad seo a leanas na torthaí.

### Cill Chainnigh Ceatharlach Daoine óga idir 10-24 bliana



# Toradh 1:

Gníomhach agus sláintiúil le folláine  
fhisiciúil agus mheabhrach



de dhaoine óga a  
ndearnadh suirbhé orthu  
a bhfuil baint acu le  
heagraíochtaí óige  
áitiúla.



47 %

de dhaoine óga  
a ndearnadh  
suirbhé orthu, a  
ghlacann páirt i  
spóirt/  
gníomhaíocht  
fhisiciúil.



13 %

de dhaoine óga a  
ndearnadh suirbhé orthu  
nach nglacann páirt in  
aon ghníomhaíocht  
lasmuigh den scoil.



daoine óga a  
ndearnadh suirbhé  
orthu a ghlacann páirt  
i gClub Óige.



**Daoine óga a luann na cúiseanna seo a  
leanas nach nglacann siad páirt in aon  
ghníomhaíocht lasmuigh den scoil.**



16 %

saincheisteanna  
iompair



13 %  
easpa airgid



gealltanais  
scoile



# Toradh 1:

Gníomhach agus sláintiúil le folláine  
fhisiciúil agus mheabhrach



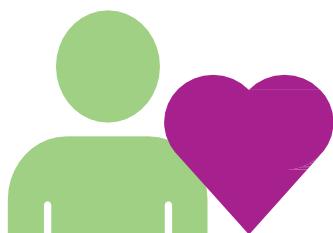
**82 %**

de daoine óga a dúirt go  
bhfuil duine fásta acu ina saol  
ar féidir leo **caint** leo chun  
**tacaíocht a fháil** nuair is gá.



**31 %**

de daoine óga arb  
é a gcuid **cuma** an t-  
ábhar buartha is mó  
a bhfuil acu.



**39 %**

de dhaoine óga a dúirt  
gurb é a gcuid **folláine**  
**mheabhrach** an t-ábhar  
buartha is mó a bhfuil  
acu.



**45 %**

de dhaoine óga a dúirt  
go gcuideofaí lena gcuid  
imní dá mbeadh **cara**  
**acu le labhairt** leo.



**35 %**

de dhaoine óga a  
dúirt go gcuideofaí  
lena gcuid imní dá  
**n-éistfí** leo

# Toradh 1:

Gníomhach agus sláintiúil le folláine fhisiciúil agus mheabhrach



**28 %**

de dhaoine óga a dúirt go gcuideofaí lena gcuid imní dá mbeadh rud éigin **dearfach** acu le déanamh.



**63 %**

de dhaoine óga a dúirt go bhféadfadh a gcuid **sláinte mheabhrach agus mhothúchánach** a bheith níos fearr.



**66 %**

de dhaoine óga a dúirt go **bhféadfadh a sláinte fhisiciúil a bheith níos fearr.**



**68 %**

de dhaoine óga a dúirt go mbraitheann siad **sona agus sásta** lena saolta.



**10 %**

de dhaoine óga a dúirt nach mbraitheann siad **sona agus sásta** lena saol

## Toradh 2:

Lánacmhainneacht a bhaint amach i ngach réimse foghlama agus forbartha

**17 %**



de dhaoine óga a dúirt  
**nach bhfuil siad cinnte**  
faoina gcuid **deiseanna**  
**amach anseo.**



**62 %**

de dhaoine óga a  
dúirt go bhfuil siad  
**buartha** faoi **bhrú**  
**scoil agus**  
**scrúduithe.**

**77 %**



de dhaoine óga a  
mhothaíonn go bhfuil  
**deiseanna** acu a gcuid  
ardteistiméireachta a  
bhaint amach agus **dul**  
**ar aghaidh** chuig  
breisoideachas,  
fostaíocht agus oiliúint.



**6 %**

de dhaoine óga a dúirt go  
mbraitheann siad **nach bhfuil na**  
**deiseanna** acu a gcuid  
ardteistiméireachta a bhaint amach  
agus dul ar aghaidh chuig  
breisoideachas, fostaíocht agus  
oiliúint



# Toradh 3:

Sábháilte agus cosanta ó dhochar



**91 %**

de dhaoine óga a  
dúirt go mbraitheann  
siad sábháilte ina  
dteach.



**4 %**

de dhaoine óga a  
dúirt **nach**  
**mbraitheann** siad  
**sábháilte** ina dteach.



**11 %**

de dhaoine óga  
a dúirt **nach**  
**mbraitheann**  
**siad sábháilte**  
ina scoil agus sa  
phobal.

**74 %**

de dhaoine óga a  
dúirt go  
mbraitheann siad  
sábháilte ina scoil  
agus sa phobal.

# Toradh 4:

Slándáil agus deis  
eacnamaíoch a bheith acu

**55 %**

de dhaoine óga a  
d'aontaigh nó a  
d'aontaigh go láidir  
go mbraitheann siad  
**dearfach faoina  
dtodhchaí.**



**37 %**

de dhaoine óga  
nach bhfuil cinnte  
go motháonn siad  
**dearfach faoina  
dtodhchaí.**

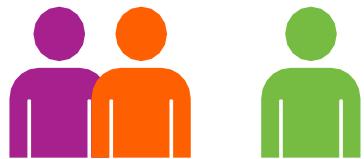


**9 %**

de dhaoine óga a  
dúirt **nach**  
**mothaíonn siad**  
**dearfach faoina**  
**dtodhchaí**

# Toradh 5:

Nasctha, á n-urramú agus  
ag cur lena saol



**40%**

de dhaoine óga a dúirt, gur  
bhraith siad **ina héan corr**,  
scoite amach nó go ndéantar  
leatrom orthu.



**59%**



**11%**

a dúirt nach mbraitheann siad  
**go bhfuil siad á n-urramú**,  
nach bhfuil ardmheas ann  
dóibh agus nach n-éistear  
leo ina bpobal.

**30%**

de dhaoine óga nach  
raibh **cinne** go  
mbraitheann siad **go**  
**bhfuil siad á n-urramú**,  
go **bhfuil ardmheas ann**  
dóibh agus go n-éistear  
leo ina bpobal.



de dhaoine óga a dúirt go  
mbraitheann siad **go**  
**bhfuil siad á n-urramú**, **go**  
**bhfuil ardmheas ann**  
dóibh agus go n-éistear  
leo ina bpobal.



**75%**



de dhaoine óga a dúirt go  
mbraitheann siad **go bhfuil**  
**ardmheas ag daoine fásta**  
dóibh agus go **bhfuil siad á n-**  
**urramú**, agus go n-éisteann  
na daoine fásta ina saol leo.



**64%**

de dhaoine óga a dúirt go  
mbraitheann siad **go bhfuil**  
**meas ag a bpiaraí orthu** agus  
go n-éisteann a bpiaraí leo.

**11%**

de dhaoine óga a  
bhraitheann **go bhfuil**  
**meas ag a bpiaraí orthu**  
agus go n-éisteann a  
bpiaraí leo.



**9%**

de dhaoine óga a  
bhraitheann **nach bhfuil**  
**ardmheas ag daoine fásta**  
dóibh agus nach **bhfuil siad á n-**  
**urramú**, agus nach n-éisteann na  
daoine fásta ina saol leo.

## CONCLÚID

Tar éis an phróisis chomhairliúcháin, chuir BOOCCC an APSNAR nuashonraithe faoi bhráid DCEDIY. Bhí an t-aiseolas a fuarthas mar bhonn lenár n-aighneacht agus cinntíodh leis gur cuireadh san áireamh glórtha na ndaoine óga a bhainfidh leas as na Tionscadail UBU i gCill Chainnigh agus i gCeatharlach.

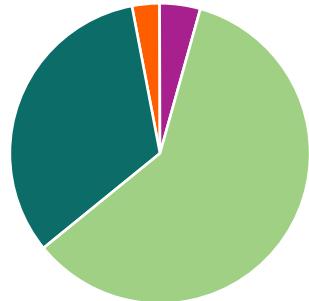
Ba mhaith le BOOCCC buíochas a ghabháil leis na freagróirí as an am a ghlacadh páirt a ghlacadh sa phróiseas comhairliúcháin. Táimid ag tnúth le bheith ag obair le hÓige Osraí agus Seirbhísí Óige Réigiúnacha Cheatharlach sa chéad timthriall eile de Scéim UBU D'Áit Do Spás.

# Appendix

## Young Person Survey- Have Your Say!

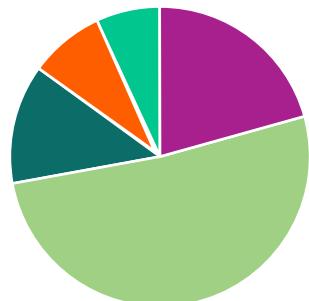
### 1. How old are you?

■	10 - 12	<b>12</b>
■	13 - 15	<b>165</b>
■	16 - 18	<b>91</b>
■	19+	<b>8</b>



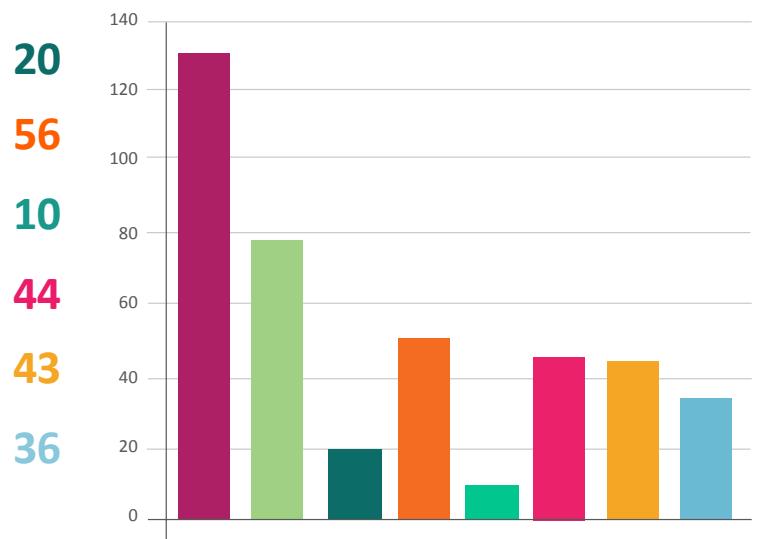
### 2. What area do you live in?

■	Kilkenny City and Environs	<b>57</b>
■	Kilkenny County	<b>142</b>
■	Carlow Town and Environs	<b>36</b>
■	North Carlow (Tullow/Hacketstown)	<b>22</b>
■	South Carlow (Bagenalstown/Borris)	<b>19</b>



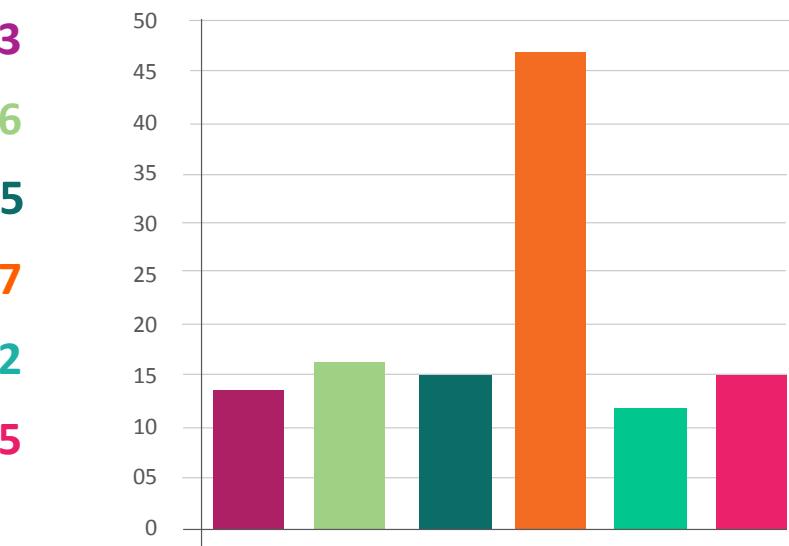
### 3. Please tick if you take part in any of the following

<span style="color: purple;">█</span>	Sports and Physical Activity Hobbies	<b>130</b>
<span style="color: green;">█</span>	Youth Club	<b>78</b>
<span style="color: darkblue;">█</span>	Afterschools Club	<b>20</b>
<span style="color: orange;">█</span>	Ossory Youth Kilkenny	<b>56</b>
<span style="color: teal;">█</span>	Foroige DRUM Youth Project	<b>10</b>
<span style="color: pink;">█</span>	Carlow Regional Youth Services	<b>44</b>
<span style="color: yellow;">█</span>	Music, Dance, Drama, Theatre	<b>43</b>
<span style="color: lightblue;">█</span>	I do not engage in any activity outside school	<b>36</b>



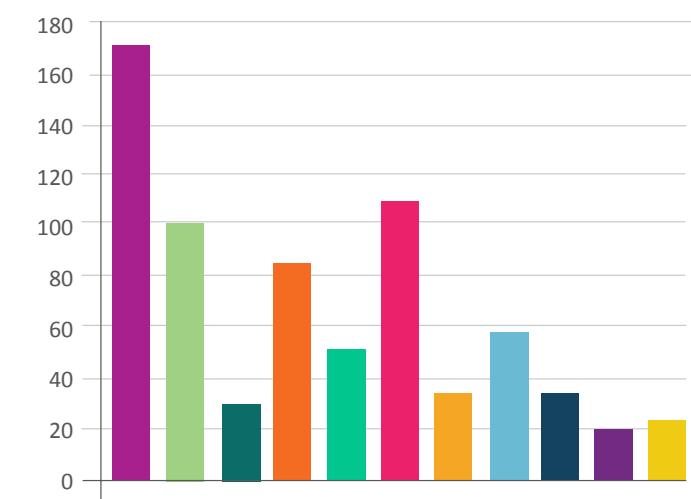
### 4. If you do not engage in any activities outside school, what are the reasons for this?

<span style="color: purple;">█</span>	Home commitments	<b>13</b>
<span style="color: green;">█</span>	School commitments	<b>16</b>
<span style="color: darkblue;">█</span>	Transport issues	<b>15</b>
<span style="color: orange;">█</span>	No interest	<b>47</b>
<span style="color: teal;">█</span>	Lack of money	<b>12</b>
<span style="color: pink;">█</span>	Other	<b>15</b>



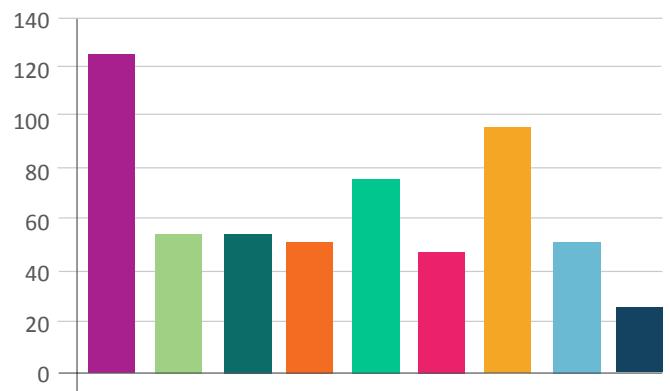
## 5. What are you most worried about today?

School and Exam Pressure	171
Future Plans	100
Being popular	28
My appearance	86
Intimate relationships	51
My mental health	109
My home life	35
Not having enough money	58
Feeling safe in my community	35
Feeling safe online	20
Other	23



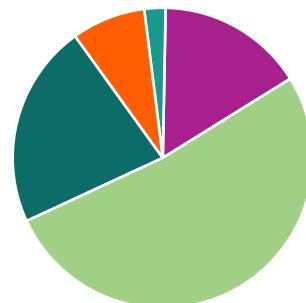
## 6. What would help you with your worries?

Having a friend to talk to	123
Having a trusted adult (outside family) to talk to	57
Having a supportive family	57
Having a youth friendly safe space to go to	56
Having something positive to do outside school hours	78
Counselling and wellbeing support service	46
Being listened to	97
Building up my resilience	54
Other	26



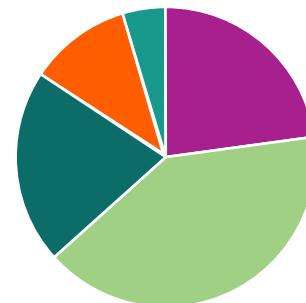
## 7. In general, I feel happy and satisfied with my life

■	Strongly agree	45
■	Agree	143
■	Not sure	61
■	Disagree	22
■	Strongly disagree	5



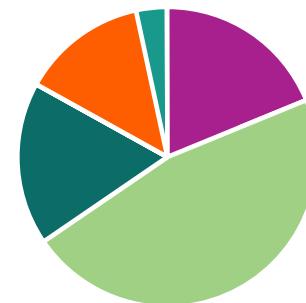
## 8. I feel that my mental and emotional health could be better

■	Strongly agree	63
■	Agree	112
■	Not sure	58
■	Disagree	30
■	Strongly disagree	13



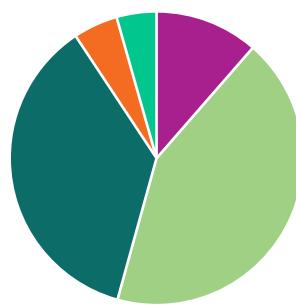
## 9. I feel that my physical health could be better

■	Strongly agree	52
■	Agree	129
■	Not sure	48
■	Disagree	37
■	Strongly disagree	10



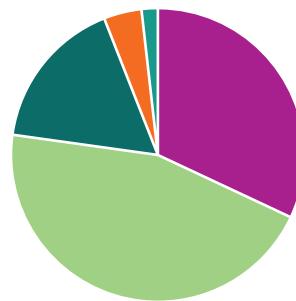
## 10. In general, I feel positive about my future

■	Strongly agree	31
■	Agree	120
■	Not sure	101
■	Disagree	12
■	Strongly disagree	12



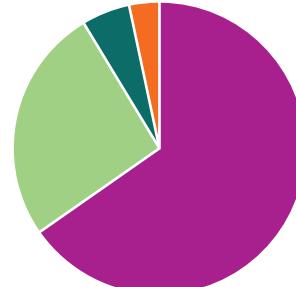
## 11. I feel I have opportunities to complete my Leaving Cert and progress onwards to further education, employment and training and/or higher education

■	Strongly agree	88
■	Agree	125
■	Not sure	47
■	Disagree	11
■	Strongly disagree	5



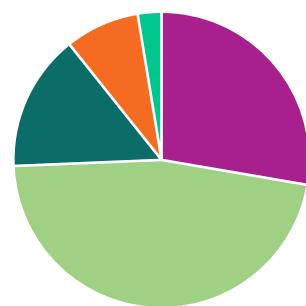
## 12. I feel safe in my home

■	Strongly agree	180
■	Agree	72
■	Not sure	14
■	Disagree	9
■	Strongly disagree	1



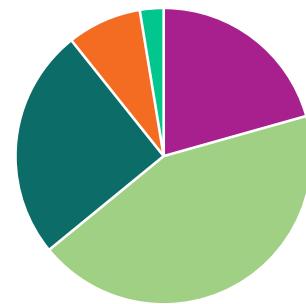
### 13. I feel safe in my school and community

■ Strongly agree	76
■ Agree	129
■ Not sure	42
■ Disagree	22
■ Strongly disagree	7



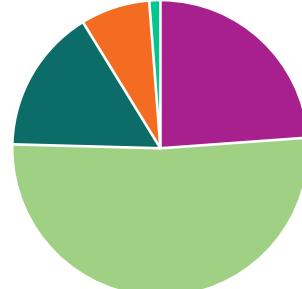
### 14. I feel I am valued, respected and listened to by my peers

■ Strongly agree	57
■ Agree	120
■ Not sure	70
■ Disagree	23
■ Strongly disagree	6



### 15. I feel I am valued, respected and listened to by the adults in my life

■ Strongly agree	66
■ Agree	142
■ Not sure	44
■ Disagree	21
■ Strongly disagree	3







An Roinn Leanaí, Comhionannais,  
Míchumáis, Lánpháirtíochta agus Óige  
Department of Children, Equality,  
Disability, Integration and Youth

